

Mondgezondheid en de ziekte van Parkinson

Parkinson café Reeuwijk

Karen Verheul - Christina Psimma

10-11-2025

STICHTING
MONDZORG
EN PARKINSON

Bijten

Praten

Eten

Sociale
contacten

Zoenen

Lachen

Kauwen

Communicatie

Visitekaartje

Even voorstellen Karen:

- Tandarts-geriatrie Omnios
- Lid ParkinsonNet
- Lid Nederlandse Vereniging voor Gerodontologie
- Samenwerking Stichting Mondzorg en Parkinson

STICHTING
MONDZORG
EN PARKINSON

Even voorstellen Christina:

- Tandarts-geriatrie Omnios en Fresh Unieke Mondzorg
- Lid ParkinsonNet
- Lid Nederlandse Vereniging voor Gerodontologie
- Lid European College Gerodontology
- Samewerking met stichting Mondzorg en Parkinson

Vandaag!

- Algemene mondproblemen
- De ziekte van Parkinson en de mond (wat verandert er?)
- Tips en tricks

Algemene mondproblemen

- Problemen aan de tanden (gaatjes, breuk, vullingen)
- Ondersteunende weefsels (tandvlees, kaakbot)
- Functionele problemen
- Slijmvliezen

Problemen aan de tanden zelf

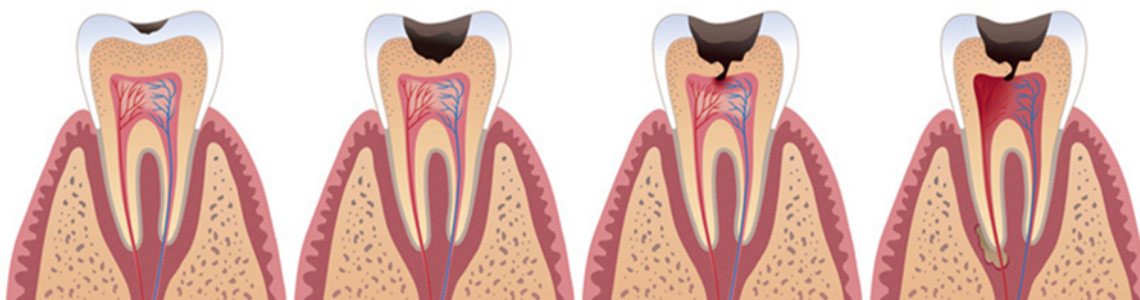
- Gaatjes in het gebit (cariës)
- Afgebroken kiezen
- Kapotte vullingen

Oorzaken en risicofactoren gaatjes

- Slechte mondhygiëne
- Hoge suikerfrequentie
- Droge mond, bijv. door medicatie

Problemen aan ondersteunende weefsels

- Ontsteking tandvlees (bloeding en zwelling)
- Losse tanden en kiezen

Functionele problemen

- Bewegingsproblemen kaak
- Problemen inhouden kunstgebit
- Esthetische problemen

Gevolgen mondproblemen

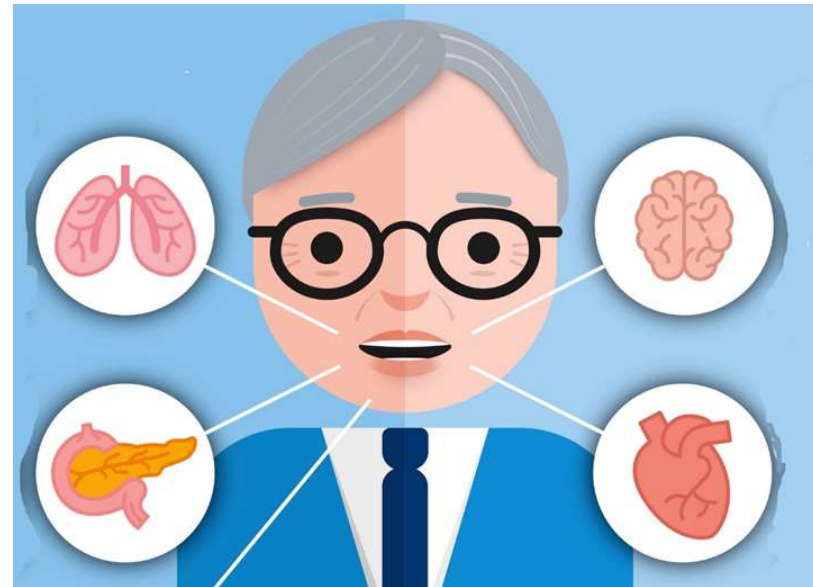

- Pijn/discomfort
- Ontsteking
- Problemen voeding, kauwproblemen
- Schaamte
- Belemmering sociale contacten
- **Negatieve invloed op algehele gezondheid**

Effecten mondproblemen op algehele gezondheid, verhoogd risico:

- Longontsteking
- Diabetes mellitus
- Dementie
- Hart- en vaatziekten

De ziekte van Parkinson en de mond

- Veranderingen in mondhygiëne/zelfzorg
- Bewegingsproblemen mond en kaak
- Veranderingen in eetgedrag
- Moeite met tandartsbezoek

Veranderingen mondhygiëne en zelfzorg

- Poetsen moeilijk door tremor, stijfheid of veranderde houding
- 'Off' momenten tijdens tandenpoetsen
- Minder motivatie of energie
- Hulp accepteren is vaak lastig

Daarnaast:

- Minder natuurlijke reiniging, meer voedselresten
- Kunstgebit blijft minder goed zitten
- Veranderde speekselproductie:
 - slikproblemen
 - droge mond

Bewegingsproblemen mond-kaak

- Kaakspieren stijver of actiever
- Onbewust klemmen/knarsen
- Kauwen vraagt meer kracht
- Slijtage of breuk van tanden
- Prothese past minder goed

Veranderingen in eetgedrag

- Hoeveelheid, tijdstip en frequentie veranderen
- Meer behoefte aan zoet of snacks
- Soms suikerinname op advies arts/diëtist
- Voorkeur voor zacht voedsel (door slikproblemen)
- Minder geur en daardoor minder smaakbeleving

STICHTING
MONDZORG
EN PARKINSON

Moeite met bezoek tandarts/mondhygiënist

- Moeilijk om goed te plannen
- Logistieke uitdagingen
- Lange behandelingen/kosten veel inspanning
- Stressvol (waardoor behandelingen nog moeilijker gaan)
- Blaasproblemen

Praktische tips en hulpmiddelen

- Dagelijkse poetsroutine
- Hulpmiddelen en tips
- Veranderingen in eetgedrag
- Droge mond
- Bezoek aan de tandarts
- Klachten aan kaak/kaakgewricht
- DBS (diepe hersenstimulatie)

Dagelijkse poetsroutine

- 2x daags poetsen- 's **avonds** is het allerbelangrijkste
- Poets **zittend** voor meer rust en stabiliteit
- Poetsen in stapjes verdelen
- Klein hoeveelheid tandpasta (erwtje)
- Niet spoelen na het tandenpoetsen
- Reinig ook tussen de tanden met ragers of tandenstokers

Hulpmiddelen en tips

- Elektrische tandenborstel (dikkere handvat)
- Speciale handvat bij gewone tandenborstels
- Eenvoudige tandpastadop
- Ragers met een langere handvat
- Beschermende tandpasta op recept

(Duraphat 5000 ppm)

STICHTING
MONDZORG
EN PARKINSON

Een droge mond

- Milde tandpasta **zonder SLS**
- Mondspoeling **zonder alcohol**
- Suikervrije kauwgom, dropjes of zuigtabletten
- Kunstspeeksel of bevochtigingsgel en spray
- Gebruik vaseline voor de lippen 's nachts

STICHTING
MONDZORG
EN PARKINSON

Volledige prothese - dagelijkse zorg

- 2 × daags reinigen
- **Leg een handdoek** in de wastafel
- **Houdt de prothese laag** in de wasbak
- **Geen heet water** (vervorming), **geen chloor/bleek** voor kunststof
- **Reinig ook de mond zelf** met natte gasjes of dental swap
- **Verwijder kleverige resten** (lijm) met gaasje en lauw warm water
- **Prothese uitnemen 's nachts** → tandvlees laten rusten
- **Droog** bewaren in prothesebakje → stilstaan water kans op bacteriën

Hulpmiddelen bij mensen met protheses

- **Protheseborstel**-geen tandpasta (te schurend)
- **Prothesereiniger** (Steradent) max. 1x per week
- Spaarzaam met kleeppasta, liefst **zinkvrij**
- **Bevochtigingsgel** aan de binnenkant van de protheses (*Bioxtra mondgel*)

Tip: Als u steeds meer kleeppasta nodig hebt, laat dit dan even controleren door de tandarts.

STICHTING
MONDZORG
EN PARKINSON

Veranderingen eetgedrag

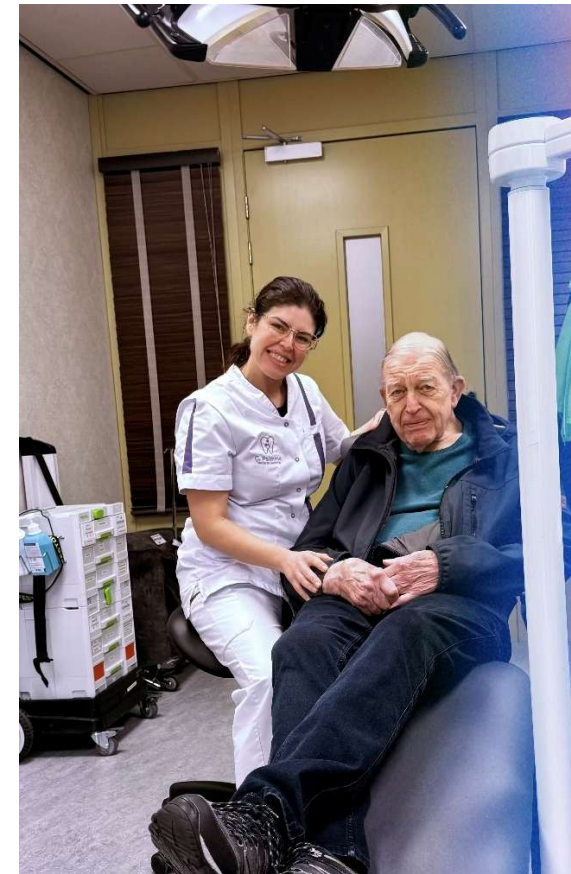
- Vuistregel: maximaal 7 voedingsmomenten per dag
- Kauwen: kleine hapjes, rustig tempo
- Vermijd extreem droog / kruimelig eten
- Eten in combinatie met voldoende vochtinname (soep, yoghurt)
- Prothesedragers- vermijd extra kleverig (karamel, toffees)
- Fijn: online kookboek voor mensen met slikklachten (AVL)
- Multidisciplinaire aanpak: diëtist, logopedist

Tandartsbezoek

- Blijf zo lang mogelijk bij eigen tandarts
- Open communicatie over het ziekteproces en wensen
- Bespreek tijdstip behandeling (bijv. 1,5 uur na medicatie)
- Vaker (korte) controles dan lange sessies
- Behandelingen evt. opsplitsen
- Rustige planning - direct aan de beurt, minder stress
- Overweeg verwijzing bij TGe/CBT

Klachten mond-kaakstelsel

- Opbeetplaat (indien mogelijk)
- Inschakelen fysiotherapeut
- Psychologische ondersteuning
- Tip: warme kompressen van oor tot oor

Deep Brain Stimulation (DBS)

- Gezonde mond = minder kans op infectie
- Vooraf mondcontrole door tandarts

Tot slot:

***Mondzorg** is een klein onderdeel van uw zorg, maar het maakt een groot verschil voor comfort, eten en lachen.*

***Praat erover** met uw tandarts of verzorgende-samen kunnen we het makkelijker maken.*

Bedankt voor jullie aandacht!!

STICHTING
MONDZORG
EN PARKINSON

